

[Ib Christensen]

udtryk for, finder jeg ikke denne regeringserklæring så helt indlysende klar og uden for enhver fortolkning. Det hedder i denne erklæring:

»Principielt må det erkendes, at en virksomhed, der holder sig inden for de grænser, der er afstukket ved lovgivningen, ikke bør give anledning til registrering hos politiet. Efter at have afvejet disse modstående hensyn har regeringen fundet det forsvarligt efter omstændighederne at opgive registrering alene på grundlag af lovlig politisk virksomhed.«

Ordet »principielt« kan man nok sige svækker: der kan altså gives undtagelser. Og der står »ikke bør«. Der er altså overordnede hensyn, der gør, at der måske i visse tilfælde kan ske registrering. Jeg synes derfor, det er tilgiveligt, hvis denne regeringserklæring har givet anledning til forskellig fortolkning, og at man altså ikke har undladt at registrere på grundlag af lovlig politisk virksomhed, hvis man havde mistanke om en ulovlig eller såkaldt undergravende virksomhed. Og hvad i øvrigt – som også domstolen erkender – med de private registre og private arkiver?

Jeg synes altså ikke, at denne regeringserklæring er så helt klar. Det er derfor, det er retsforbundets opfattelse, at der må affattes klare og koncise retningslinjer for efterretningstjenestens virksomhed, og tillige må vi sige på baggrund af det materiale, den domstolskendelse, der ligger, at der i fremtiden bør rekrutteres medarbejdere med en sundere politisk dømmekraft.

Kommissionsdomstolens beretning har så mange løse ender, at det vil være rimeligt med et parlamentarisk efterforskningsarbejde. Det må gøres ulovligt alene at registrere mennesker på grundlag af lovlig politisk virksomhed. Private arkiver må ikke benyttes, ligesom det må være udelukket at anvende agenter af naiv og/eller rabiat politisk orientering. Hermed sigter jeg ikke kun til hr. Hetler.

Det vidner om en utrolig amatørisme, at landets forsvarsminister registreres på grund af tidligere udtalelser om afskaffelse af værnepligten og nedbringelse af forsvarsudgifterne, ligesom det er oprørende, at EF-modstandere, der repræsenterer synspunkter, der deles af mindst halvdelen af befolkningen, holdes under observation.

Det ser ud til, at efterretningstjenesten har været mere optaget af at overholde budgettet end af at respektere regeringens retningslinjer – hvor fortolkbare de end var – for efterretningstjenestens virksomhed. Det er svært at sige, om det er dette forhold, eller det er efterretningstjenestens tilsyneladende formidable talentløshed, der gør én mest utryg.

Vi synes, det er i orden, at der nedsættes et udvalg til efterforskning på grundlag af kommissionsdomstolens beretning, og kan derfor støtte det af hr. Bernhard Baunsgaard fremsatte forslag om dagsorden.

Vi er også glade for, at forsvarsministeren stiller i udsigt, at der kan blive nedsat et kontroludvalg à la det udvalg, der er for så vidt angår politiets efterretningstjeneste. Derimod må vi naturligvis tage skarp afstand fra den af hr. Erhard Jakobsen foreslåede dagsorden ud fra det, jeg her har sagt.

Wilhelm (VS):

I VS mener vi ikke, at de konkrete sager, der er blevet afdækket i denne forbindelse, er sidespor, som hr. Kjærulff-Schmidt nævnte det, men jeg er enig i, at denne debat nok ikke egner sig så meget til de konkrete sager. De er meget vigtige for at få belyst, hvor regeringen finder at grænserne går, og vi vil fortsat tage en stribe af dem op på anden vis, som vi allerede er begyndt på det. I dag må det imidlertid være hovedlinjerne.

Jeg finder, at det først er af største vigtighed at få slået fast, at det er regeringen og alene regeringen, der har ansvaret for at drage konsekvenserne af det, der er kommet frem. Kommissionsdomstolen har intet med den side af sagen at gøre, og det må siges meget stærkt, fordi regeringen både ved forelæggelsen af undersøgelsesresultatet og ved ethvert spørgsmål, den siden har skullet besvare, har dækket sig ind under særdomstolens konklusioner og vurderinger. Men særdomstolen er nedsat i henhold til retsplejelovens § 21, og her står udtrykkeligt – jeg citerer: »... at særdomstole med dømmende myndighed ikke kan nedsættes.« Den har lagt nogle ting frem, og det var det, den skulle. Det er regeringens og alene regeringens ansvar at bedømme, om der er sket overtrædelse af det ene eller det andet, og hvilke konsekvenser det skal få.